

ХРИСТИЯНСКА ЗАЩИТА

Органъ на Епархийското Свещенническо Братство „Св. Царь Борисъ“ въ Варненската и Преславска Епархия

ЗА РЕЛИГИЯ, ПРОСВѢТА И ОБЩЕСТВЕНЪ ЖИВОТЪ

Всичко що се
отнася до ве-
стника, да се
изпраща до
св. Митропо-
лия — Варна,
а суми — до
свещ. Стефанъ
п. Иордановъ,
ул. Ц. Асень
№ 20

Вроя 1 левъ

Обявления се приематъ
по споразумение

Излиза 2 пѣти
на месецъ

Годишенъ абонаментъ
20 лева

Вроя 1 левъ

Древниятъ и новиятъ Римъ и бъл- гарскиятъ народъ.

Често пѣти съмъ размислялъ върху въпроса: какво влияние сж имали въ сѣдбинитѣ на българския народъ тия два града, древниятъ и новиятъ Римъ. Предъ очитѣ и ума на българина се изпречватъ едното и другото, или и дветѣ имена на тия два града при най-важнитѣ моменти на историята му. За това много е интересно да се хвърли единъ бѣгълъ погледъ върху сношенията на българския народъ съ тия два града.

Древниятъ Римъ е игралъ важна роля въ всемирната история. Съ вѣкове преди и следъ християнската ера той е билъ центъръ на културата и на държавното всемогъщество. Племена и народи съ трепетъ се взираха въ него, а на къде ще кимне окото и какво ще изговори устата на римскитѣ владетели и заглаща ли и се заканва или милва ржката имъ.

Понеже древниятъ Римъ е билъ огнище и центъръ на языческата цивилизация и на языческия култъ, императоръ Константинъ Великий, носителъ на нова цивилизация и на новъ култъ, предприелъ да лиши древния Римъ отъ царската корона и да издигне тамъ, дето бѣше Византия, новъ центъръ на нови идеи за вѣра, правда и истина, на идеи такива, на каквито семената е посѣлъ Синътъ Божи Господъ нашъ Христосъ. Издигането на новъ всемиренъ центъръ не можеше да бѣде погледнато съ спокойно око отъ древния Римъ. Миналиятъ му блѣсъкъ, подкопаното му и разрушено могъщество не можеха да се забравятъ, за това тѣ постепенно се съживиха, издигнаха се отъ пелаше и се олицетвориха въ лицето на Римския Папа. Ако римскитѣ язычески императори бѣха олицетворение на Юпитера, Римскиятъ Папа се явява на първо време като приемникъ и наследникъ на мнимата власт на Апостола Петра въ Христовата Църква, за да достигне да се мисли въ тия последни времена като въплотение на Сина Божи, Спасителя Христа. Естествено следствие отъ съществуването на тия два еднакви всемирни града е тѣхното съперничество. Не може да се откаже, нито да се крие, че и двата тия града сж имали голѣми заслуги въ дѣлото Христово. Разпространяването на християнската просвѣта въ източнитѣ и западни страни на свѣта се дължи на

тѣхъ. Но не бива да се премѣлчи и това, че тѣхното съперничество е причинило голѣми болки на народи и племена. Въ реда на народитѣ, пострадали отъ това съперничество, сме и ние българитѣ. Въ самото начало на християнското просвѣщение на българския народъ е била разпалена жестока и неугасима борба между двата Рима, стария и новия, и ние по онова време се люшкахме малко между тия два враждебно настроени градове. Че е имало люшканица, освенъ свидетелството на историята имаме и известни остатѣци отъ двата езика на борящитѣ се църкви, по малко отъ латинския и по много отъ грѣцкия, остатѣци, съхранявани до день днешенъ въ нашия езикъ, които служатъ за обозначаване на мисли и предмети отъ вѣроизповѣденъ характеръ. До день днешенъ ние употребяваме думитѣ: комка и комкувамъ се, очевидно латински, и твърде много грѣцки думи, като църква, фелонъ, минеи, и други такива, които свидетелствуватъ, че ние сме се намирали въ съприкосновение, много кжсо и временно, съ стария Римъ и много по-дълго съ новия Римъ, първиятъ отъ които употребява латинския, а втория грѣцкия езикъ. Не можемъ да не благодаримъ и на двата Рима за доброто, което ни сж направили и за старанията имъ да ни просвѣтятъ съ Христова свѣтина. Но не можемъ и не бива да забравимъ и премѣлчимъ страданията и щетитѣ, които ни се причиниха, следъ като нашиятъ прадеди останаха окончателно въ лоното на православната църква. Древниятъ Римъ въ минали времена не веднѣжъ е възбуждалъ и приканвалъ далечни и съседнитѣ намъ народи да воюватъ противъ нашитѣ бащи. Това, което сж правила кръстоносцитѣ въ Македония и по-късно маджаритѣ въ България потвърждаватъ това, което казваме. Възползувани отъ турската власт и отъ грѣшкитѣ на висшето грѣцко духовенство представителитѣ на стария Римъ привлѣкоха българитѣ павликени и ги направиха фанатици католици, които мразятъ насъ православнитѣ българи и българския езикъ и ни именуватъ съ презрителния епитетъ „Кара-гяури“. Не само това, но и сега още всѣки недоволенъ у насъ намѣрва закрила и покровителство у представителитѣ на стария

Римъ. На това се дължи появяване на униятѣ въ миналото, сегашното и въ бѣдащето. На усилията, на желанието имъ да ни се нанасятъ пакости — умствено и душевно раздвоение — трѣбва да се отдаде и откриването въ много български градове на католишки училища, които се намиратъ подъ покровителството на чужди държави, ако и да сж пълни съ деца на православни.

Въ враждебни действия противъ насъ не остана назадъ и новия Римъ. Имахме самостоятелна църква, Търновската Патриаршия, основана презъ тринадесетия вѣкъ въ Лампсакъ и призната отъ Цариградската църква и отъ други, обаче той — новиятъ Римъ — възползуванъ отъ потопа, съ който покри Балканския полуостровъ пороятъ на турското нашествие въ четиринадесетия вѣкъ, унищожилъ нашата църковна самостоятелностъ. По-късно пъкъ все той — новиятъ Римъ, изходатайствувалъ премахването на друга самостоятелна българска църква — Охридската Архиепископия, която е съществувала цѣли осемъ столѣтия. Когато пъкъ въ най-новитѣ времена ние следъ нашето пробуждане поискахме известни права за църковно самоуправление, той ни приписа и ни осѣди за единъ грѣхъ, отъ който не бѣха свободни и самитѣ наши сѣдии.

Подиръ дълга и упорита борба, която българскиятъ народъ е водилъ подъ предводителството на труженици духовни и мирски, надарени съ силна воля, съ примѣрно безкористие, съ беззаветна любовъ къмъ народа и съ дълбока вѣра въ справедливостта на борбата му, е успѣлъ да постави новия Римъ въ такова положение, щото да не се бърка въ народнитѣ ни сѣдбини. Вѣлико дѣло ще бѣде, ако подобна борба се поведе противъ древния Римъ съ такава задача, каквато е имала борбата ни съ новия Римъ. Последователитѣ на древния Римъ нѣма какво да се безпокоятъ, когато ние победимъ.

Нѣма другъ народъ въ Балканския полуостровъ съ по-широка вѣротърпимостъ и въ нравитѣ, и въ законитѣ си, както българския. И мусулмани, и израилтяни, и ерменци се радватъ на пълна свобода въ вѣроизповѣднитѣ си нужди. На такава же свобода ще се наслаждаватъ и последователитѣ на древния Римъ, безъ вмѣшательството на последния въ сѣдбинитѣ на българския народъ, вмѣшательство, което всѣкога е било **злокобно**. Ивановъ.

Господски празници.

I. БОГОЯВЛЕНИЕ.

Празникътъ за кръщението на Господа Иисуса Христа се празнувалъ отъ самото начало въ източнитѣ църкви и бѣше известенъ подъ името Богоявление, обаче въ западнитѣ църкви той преди 4-я вѣкъ билъ неизвестенъ. За отпразднуването на тоя празникъ въ Тракия се споменува въ 304 г. въ житието на св. Филипъ Епископъ Ираклийски. Около сжщата епоха св. Григорий Неокесарийски Епископъ Чудотворецъ държалъ проповѣдь за тоя празникъ, нѣщо, което доказва, че тоя день се е празнувалъ и въ Понта. Арианскиятъ императоръ Валентъ при посещението въ Кесария на 6 януарий билъ съ свитата си въ църква, когато св. Василий празнувалъ за Богоявление. Въ западъ за тоя празникъ споменува Епископъ Павлинъ презъ 400 год. Юлианъ Отстъпникъ пъкъ на 6 януарий 361 г. билъ на тоя празникъ въ Виена. Въ Африка, както се разбира отъ словата на блажения Августина, Ипонския епископъ. Задонатиститѣ, които себѣха отлѣчили отъ Православната Църква презъ 313 — 316 г. тоя празникъ не билъ известенъ. Презъ 380 г. събраниятъ въ Сарагоса съборъ постановилъ да се празнува Богоявление. Въ 400 г. императоритѣ Аркадий и Онорий запретили да се пропускатъ коне на празника Богоявление, на който императоръ Иустинианъ далъ голѣмъ блѣсъкъ. Кжде края на 4-я вѣкъ. Силвия е описала какъ се е празнувалъ празникътъ Богоявление въ Иерусалимъ. Тамъ тържествата траяли осемъ дни въ църквитѣ: на Витлеемъ, за намѣрването на Кръста Господенъ, на Възкресението, на Елеонската гора, на Витания, на Сионъ, пакъ на Възкресението и на Кръста. Може да кажемъ, че отъ началото на 5-я вѣкъ празникътъ билъ разпространенъ на всѣкъде изъ Въстокъ, който приелъ отъ Западъ празника на Рождество Христово, който се извършвалъ на 25 декемврий и му предалъ празника на Богоявлението, който се празнувалъ на 6 януарий наедно съ Рождество Христово.

Празникътъ на Богоявлението ставаше въ споменъ на кръщението на Господа въ Иорданъ, за откриването на Неговото Божество чрезъ свидетелството на Отца и чрезъ явяването на св. Духъ, а въ сжщото време и за просвѣщаването на човѣцитѣ чрезъ кръщението. Главната точка на празника бѣше кръщението, но по-късно празникътъ за Рождество Христово се отдѣли отъ спомена за кръщението и се съедини съ онова на поклонението на Волхвитѣ. Поради главната точка на кръщението всѣкога се извършвалъ и водосвета. Свидетелства за това имаме отъ 4-й вѣкъ още. Много сж любопитни уплътненията, съхранявани въ много кодекси за начина на извършването на водосвета: „захваща свещеникътъ велегласно“, „не възглася, а захваща съ силенъ гласъ“, „захваща свещеникътъ съ блѣскавъ

гласът тази молитва". Самогласните тропари, хваленията и молитвите на извършването сега свещенодействие на водосвета сж съставени въ седмия вѣкъ отъ Иерусалимския Патриархъ

Софрони при освещаването на Йорданскитѣ води него день. Св. Иоанъ Златоустъ споменува, че вѣрнитѣ пазели презъ цѣла година вода отъ водосвета безъ да се развали.

Къмъ една православна политика на Ромъния.

Подъ това заглавие проф. Joap Gh. Savin, при Кишиневския богословски факултетъ (Ромъния) помѣсти редъ статии въ в. „Календарулъ“. Прави обстоенъ прегледъ на всички православни църкви съ огледъ на тѣхната мощъ и претенции за мѣста въ проектирания и многоочакванъ отъ православния миръ осми вселенски съборъ.

Ето що пише въ единъ отъ последнитѣ броеве на този вестникъ за Гръцката православна църква. „Втората църква (първата бѣ руската), която претендира за специално мѣсто между православнитѣ църкви, това е гръцката. За тая си целъ тя се силае на миналото, което рекламира само за себе си. Кому принадлежи това минало, и до колко гръцката църква може да си го приписва само на себе си, това е въпросъ, върху който може да се разисква. За сега поне не е така, а е отъ значение, да се знае по настоящемъ кой държи палмата на първенство. Днесъ подъ гръцка църква се разбира църквата отъ гръцката република, така, както е била установена, чрезъ акта на отдѣлянето ѝ отъ Цариградската презъ 1882 год. съ допълненията що станаха отъ 1912 — 1928 год. Нарочно казвамъ раздѣлена отъ Цариградската Патриаршия, а не автокефална спрямо нея, защото тая автокефалност, отъ която се ползва сега, и бѣ дадена и призната съ голѣми мъжнотии — следъ едно упорство и отказъ отъ 10г.

Цариградскитѣ патриарси винаги сж се мислили духовни глави, па и често пѣти и политически на гърцизма. Положението имъ е било фаворизирано отъ обстоятелството, че почти всички гърци до скоро сж били подъ турска властъ. Създаването на гръцка държава и на свободна гръцка църква въ свободната държава, отколони и обезсили тая властъ и привилегиитѣ на патриарситѣ.

Сжщата патриаршия отказа автокефалностъ и на Епиръ и Тракия, които следъ войнитѣ отъ 1912 и 1918 год. се прилепиха къмъ Гърция. До 1928 год. Патриаршията ги смѣташе подвластни на своята юридическа властъ, когато подъ натиска на днешния турски режимъ и реалното чувство на политическитѣ мъже въ Гърция, е трѣбвало да отстъпи юрисдикцията на тия провинции на Атинския Св. Синодъ, запазвайки за себе си правото нѣкога да се повърне върху тоя въпросъ.

Поведението на Цариградския

патриархъ е лесно обяснимо. Лишенъ отъ епархии, той трѣбва да се задоволи само съ гърцитѣ отъ Цариградъ и островитѣ, които се намиратъ подъ турска властъ. Съ това признание, обаче, се уясни единъ въпросъ отъ особено голѣмо значение за бждащата организация на вселенската патриаршия и на нейнитѣ естествени отношения къмъ всички останали автокефални църкви, включително и гръцката. Сведена до естествентѣ граници и на правнитѣ ѝ размѣри, автокефалната гръцка църква днесъ брои 6 милиона християни, съ не по-малко отъ 82 митрополити! къмъ които, като прибавимъ и 7 епископи (Sufragani) замѣстници отъ митрополитията отъ Критъ, плюсъ единъ неограниченъ брой епископи-викарии, които всѣки митрополитъ хиротонисва, съ изволенieto на Св. Синодъ, ни даватъ пълната картина на днешна Гърция.

Сжществуването на това голѣмо мнозинство митрополити, които, не само пречатъ на добрия и правилния вържежъ на църквата, но понижаватъ и достоинството ѝ, и то до виша степенъ на иерархията. Това създадено положение си има и своето обяснение.

Мнозина отъ тия митрополити сж отъ Турска Мала Азия — чийто епархии се захриха по силата на една конвенция за размѣна на населението между Турция и Гърция.

Броя на толкова митрополити е въ фразантна диспропорция съ броя на християнитѣ и нуждитѣ на църквата. Самитѣ гърци най-после осъзнаха това, и съ закона отъ 1923 год. пожелаха да имъ намалятъ броя до 32, толкова, колкото днесъ съставляватъ синода, запазвайки титлата Митрополитъ само Атинския Архиепископъ — останалитѣ оставатъ само Епископи. Тоя законъ обаче не се приложи. Броя и титлитѣ на митрополититѣ останали непокътнати. Мотива и съображенията, които ги заставатъ да запазятъ броя и титлитѣ, не сж мъчно за отгатване: Въ единъ бждащъ вселенски съборъ, гърцитѣ искатъ да взематъ надмощие — запазвайки за себе си първитѣ мѣста и достоинства посредствомъ числеността си.

Тѣй че малко странни ще бждѣтъ перспективитѣ, при които би следвало нѣкогашъ многоочаквания съборъ. Въпреки тоя пребогатъ сонмъ отъ Митрополити — положението на гръцката църква никакъ

не е розово. Културата и подготовката на гръцкото духовенство е много ниша. Иматъ само една семинария въ Атина, Ризарионъ, и нѣколко още ниши свещенически училища съ съкратени курсове и твърде нередовния Богословски факултетъ отъ Атина, твърде слабо посетенъ — намира се въ твърде обтегнати отношения съ църковната управа. Има много, много да се желае по отношения културата на духовенството.

Споредъ статистиката отъ 1921 год., на 4432 свещеници, $\frac{3}{4}$ отъ тѣхъ били съ основно образование, 323 съ непълно срѣдно образование, 197 семинаристи и едва 30 души свършили висше богословско училище. Въ новитѣ провинции положението било плачевно. Духовенството изглежда че не е почитано, и все пакъ самитѣ гърци сж тѣй горди и мислятъ че подъ закрилата на това християнство биха могли да създадатъ старото величие на Еленизма. Издръжката на свещеницитѣ става отъ собственитѣ църковни фондове, основани заедно съ провъзгласяване автономията на църквата.

Приходитѣ отъ тия фондове, разнитѣ такси и доброволни пожертвувания — едва стигатъ за издръжка на Митрополититѣ. Отъ 1922 год. е решено отъ сжщитѣ фондове да се даде нѣщичко и на свещеницитѣ и така, положението на гръцката църква не е розово. Не много християни, твърде много митрополити, отъ които мнозина безъ работа, бедно духовенство и безъ достатъчна богословска култура — лишено отъ държавна подкрепа — и все пакъ силно замесено въ политическитѣ аспирации на тая държава — и то подъ силното влияние на панелинискитѣ планове на гръцкитѣ патриоти.

Далече, не отговаря на претенциитѣ що предявява — да поеме сама дѣлото на тежката отговорностъ — що днесъ изисква правословието, състоящи се отъ всички православни църкви.

Протоиерей П. Икономовъ.

Компетентностъ и съзнание.

Подобно на цивилизованитѣ западни държави и нашата въ последнитѣ нѣколко години започна да изисква отъ държавнитѣ служители, интелектуални или физически, едно условие — цензъ. Това е повече отъ похвално. Цензованиятъ, компетентниятъ служителъ дава несравнено по-прецизна работа, отъ невежия и неподготвения. Грубиятъ физически работникъ дава груба и не одѣлана работа. Не образованиятъ умствено служителъ дава работа споредъ културата и образованието си. Дейността на компетентния превъзхожда въ качествено и количествено отношение тази на неподготвения. Кол-

кто единъ народъ е по-образованъ толкова той е по издигнатъ.

Но не е ценза единственото само условие за хубавата работа. Липсва ли съзнание, привързаностъ, любовъ къмъ изискванията на длъжността, работата не върви. У насъ, въ последно време, макаръ службитѣ да се заематъ отъ компетентни и цензовани хора, виждаме много често работата да се извършва безсъвѣстно, да се престѣпва закона, а тамъ кждето се борави съ пари, да се вършатъ и обирѣ. Нѣщо повече. Рѣдко останаха цензовани и образовани, висши и по-нисши служители, които да не сж осждени отъ обществения жестокъ и мъчителенъ сждъ.

Тая мѣрка се отнася и до служителитѣ на Христовата църква. Ако у тѣхъ отсъствува съзнанието и любовта, които осмислятъ служението имъ, то слабо би било да се каже, че тѣ сж едни чиновници и търгаши. Ако имаше съзнание и любовъ въ службата на отстъпилия свещеникъ Константинъ Русиновъ, днесъ не щѣше да има „червения попъ“. Ако имаше повече съзнание и любовъ въ единъ младъ, образованъ и цензованъ служителъ на църквата — монахъ, нѣмаше да го деградиратъ тѣй скоро отъ отъ една семинария въ друга, отъ тамъ въ свещеническо училище, а сега да е въ едно малко манастирско монашеско училище. Когато любовта и предаността липсватъ, така „славно“ свършватъ служителитѣ на църква и държава. Ами да спомена ли за едно духовно лице, заемащо сега длъжностъ въ София, което, като му отказаха обещаната отъ по рано стипендия, хвърли работата и после на ново го сложи, като я възстановиха. Каква любовъ и съзнание притежавалъ той? И още... и още...

Нека се поучатъ отъ това тѣзи, които иматъ властта да даватъ благодатта на свещенството и които назначаватъ на разнитѣ по църковното ведомство служби, да изискватъ освенъ условието на компетентността и ценза и условие, несравнено по ценно-преданностъ, съзнание и любовъ.

Свещ. Хр. п. М.

Православие и Масонство.

Последния брой (Октомврий — Декемврий) на отличното списание Echos d'Orient, изнася факти отъ извънредно голѣмо значение за православната гръцка църква и нейния вишъ и нишъ клиръ.

Авторътъ на тия статии е нѣкой си Р. J. Lacombe, който открито казва, че гръцкитѣ митрополити дори и патриарха били франкмасони.

Исключение правилъ Поликарпъ митрополитъ на Гортина и Мегалонелия, който водѣлъ открита борба противъ тая болестъ. Напи-

Н. В. Гоголь.

Размишления за божествената литургия.

(II)

Свещеникътъ продължава да се моли тайно: „И тѣй, като възпоменаваме тази спасителна заповѣдь и всичко, което е станало заради насъ: кръстътъ, гробътъ, тридневното възкресение, възнесението на небесата, сѣдането отдѣсно, още второто и славно пришествие“ — и, като каже това въ себе си, възглася високо: „Твоего отъ твоитѣ на Тебе принасяме за всичко и за всички“ Дяконътъ повдига св. дискосъ и св. чаша — олтартъ вече не е горница на Тайната Вечеря, престолътъ не е трапеза: той вече сега е жертвеникъ, на който се принася страшната жертва за цѣлия свѣтъ — Голгота, кждето е била заклана Божествената Жертва. Тая минута е и минута на жертвоприношение и на спомняне за жертвата къмъ Твореца. Ние се покланяме и на земнитѣ власти (въ знакъ на поздравъ и почитъ); понѣкога ние изразяваме и къмъ хората

обожаване, уважение, покорностъ, но принасяме жертва само на Твореца. Тя несе е прекратявала отъ самото сътворение на свѣта и въ какъто видъ и да се е принасяла, изисквала се е не самата жертва, но — духъ съкрушенъ, съ който се е принасяла. Затова всѣкой отъ присѣтствуващитѣ богомолци, трѣбва да помни, че въ тая минута свещеникътъ като презре всичко долно, като остави всички помисли, всичкимисли за земното, (както Авраама, който когато е възлизалъ на планината да принесе жертва, като е оставилъ долу и жена, и слуга и добитъкъ, а е взелъ съ себе си само дързата на горчивата изповѣдь на своитѣ прегрѣшения и ги е изгорилъ съ огъня на душевното разкаяние, съ огъня и меча на духа заклава въ себе си всѣко желание за земни придобивки и земно благо. Но що сж предъ Бога всичкитѣ наши жертви, когато Той чрезъ уста на пророка казва: Като нечисто пристанище сж всичкитѣ ви дѣла? Сж дълбоко съзнание, че на земята нѣма нищо достойно за жертва Богу, всѣкой отъ богомолцитѣ се обръща мислено къмъ светата чаша, която священослужителътъ повдига въ

олгаря, и възклизва въ дълбочината на сърцето си: „Твоего отъ твоитѣ на Тебе принасяме за всичко и за всички“ Хорътъ пѣе: „Тебе възпѣваме, Тебе благославяме, на Тебе благодаримъ“, Господи, и молимъ Ти се, Боже наши!“

И настѣпва най-върховната минута въ цѣлата литургия: преосвещаването. Въ олтаря свещеникътъ трикратно призовава Св. Духа надъ светитѣ дарове, — Оня сжщия Св. Духъ, чрезъ Когото е станало воплощението Христово отъ Дѣва, Неговата смъртъ, Негозото възкресение и безъ Когото не може да се преосвещави хлѣбътъ и виното въ тѣло и Кръвъ Христови.

Свещеникътъ и дяконътъ, нишкомъ предъ св. престолъ, правятъ трикратно поклони до земя, като произнасятъ три пѣти тихо: „Господи, Ти, Койго въ третиятъ часъ изпрати Твоя пресвети Духъ надъ апостолитѣ си, не По отнемай, б агий, отъ насъ, но (чрезъ Него) обнови насъ, които ти се молимъ.“ И всѣкой следъ това призоваване произнася тихо стиха: „Създай въ мене, Боже, чисто сърдце и всели въ утробата ми духъ правъ.“ Следъ

второто призоваване съ сжщитѣ думи — стиха: „Не ме отхвърляй отъ Лицето Си и Твоя свети Духъ не отнемай отъ мене“. А следъ третото призоваване, дяконътъ посочва съ орара си Св. хлѣбъ и казва: „Благослови, владыко, светия хлѣбъ“ Свещеникътъ благославя св. хлѣбъ и тихо казва: „И направи, прочее, тѣзи хлѣбъ скжпоценно тѣло на Твоя Христа“. Дяконътъ: „Аминъ“. И хлѣбътъ вече е самото тѣло Христово. Дяконътъ посочва съ орара св. чаша съ думитѣ: „Благослови, владыко, светата чаша“. Свещеникътъ я благославя съ думитѣ: „А това, което е въ тази чаша — скжпоценна кръвъ на Твоя Христа“. Дяконътъ: „Аминъ“ и като посочва двѣте светини, казва „Благослови, владыко, и двѣтѣ“. Свещеникътъ благославя едновременно (съ единъ общъ знакъ на благословение) и двѣте светини съ думитѣ: „Като ги преосвещавашъ чрезъ Твоя Свети Духъ“. Дяконътъ казва трикратно „Аминъ“ и на престолъ сж вече тѣлото и кръвъта Христова: преосвещаването е станало! Чрезъ слово е извикано Вѣчното Слово. Свещеникътъ съ слово, вмѣсто съ мечъ, е извършилъ заколението. Който

салъ е дори дълга и издържлива студия „Църквата и Масонството“ в списанието „Анапласис“, което излиза в Атина.

Тази студия обаче не е стряскала вишитѣ кржгове на гръцката църква. Изглежда, че само единъ непредвиденъ инцидентъ е станалъ причина да се повдигне малко по-сериозенъ шумъ около този въпросъ: смъртта на проф. Папулиасъ при Атинския университетъ, голѣмия майсторъ на елинската ложка — както самата ложка изявила. Това се изнесе отъ цѣлия печатъ, и, като така, невъзможно е управляющитѣ църковни кржгове да не сж чели и да не знаятъ това.

И въпреки това, тѣ сж позволили за починалия Папулиасъ да се извърши разкошно религиозно опѣло и погребение.

Това нѣщо е възмутило извънредно много Високопреосвещения Поликарпъ, който въ в. Естия излъзалъ съ открито писмо и протестираше, че чрезъ печата публично сж излъзли масонитѣ да манифестираше, своята победа и съюзъ съ православната гръцка църква, тѣ които водели една подмолна „противохристиянска и противонационална“ кампания.

На тоя протестъ, редакцията отговорила и между другото казва, че щомъ между членовѣтъ на това общество се намиратъ лица изъ вишитѣ политически кржгове, и дори и изъ между църковнитѣ, не намѣрила за нужно да смущава по-нататъкъ общественото мнение.

Въ този духъ писали и други ежедневници. Нѣщо повече дори, въ тая полемика се намѣсилъ и професора по патология при православния богословски факултетъ отъ Атина, известния Димитрий Баланосъ, който ни по-малко, ни по-много поддържалъ въ в. Естия, че франкмасонството и Евангелието не си противоречатъ.

И понеже, казва по-нататъкъ сжщия професоръ, въ ложитѣ се числятъ доста царе, председатели на републики, министри, владѣици и пр. . . е доказателство, че то масонството не е и противонационално, нито пъкъ противохристиянско. Защо тогава, се запитва професора, на митрополитъ Поликарпа му е антипатично, още повече, че гръцката църква не била въ състояние да се ангажира въ една борба съ масонството.

Тия и други още публични обвинения сж доста загрижили епископата на гръцката църква. Къмъ края на м. октомврий, Св. Синодъ на гръцката църква се събралъ на заседание, разисквалъ по тоя въпросъ и най-после взелъ решение съ което да стрѣсне всички. Пратилъ циркуляръ до всички гръцки митрополити съ покана да деклариратъ подъ клетва и архиерийската си съвестъ, че не сж масони. Въ случай че сж такива т. е. масони, вед-

нага да се откажатъ — иначе ще бъдатъ низвергнати. Сжщевременно се задължаватъ всички въ своята Епархия да направятъ най-сериозна и щателна анкета между свещеницитѣ диаконитѣ, пѣвцитѣ и кандиларитѣ — параклесиери да не сж и тѣ членове на тая тъмна и отвратителна организация. Намѣренитѣ виновни — въ случай че не се отказватъ — свещеницитѣ и диаконитѣ да бъдатъ низвергнати, а пѣвцитѣ и параклисаритѣ да бъдатъ веднага уволнени.

Остава да видимъ какви резултати ще даде тая мѣрка на Св. Синодъ на православна Гърция, и дали Атинския Архиепископъ Христостомъ Пападопулосъ ще скжса и той съ тѣхъ, сжщо и каква позиция ще вземе по този въпросъ и Антиохийската Патриаршия, чиито членове сж отявлени масони. Добре ще бъде мѣрkitъ за прочистване, взети отъ Св. Синодъ да дадатъ резултатъ. Ние обаче се съмняваме, защото знаемъ че много виши сановници и владѣици отъ гръцката църква па и отъ други православни църкви сж си получили вишето духовно образование при протестантскитѣ факултети отъ гдето се насърчава масонството. Ето защо мжчно ложитѣ ще се освободятъ отъ гръцкитѣ владѣици, професори и пр.

(Въ идния брой ще си кажемъ думата и ние).

Протоиерей П. Икономовъ.

Prof. D-r J. Klug.

Изпитаниятъ Богъ.

Рускиятъ поетъ Тургеневъ въ своитѣ „записки на единъ ловецъ“ е написалъ една малка, но много трогателна история „живи мощи“. Това е безнадежната история на нѣкогашната камарьерка Лукерия — високата, пълна, румена и винаги весела Лукерия, която, като младо момиче, при размиването на една пролѣтна нощъ, унесена въ пѣсента на славея, се подхлъзва на стълбата и пада. „Отъ този моментъ“, Тургеневъ почва да ни разправя за Лукерия — „Азъ почнахъ да съзна и чезна. Станахъ съвсемъ слаба. Мжчно можехъ да вървя, после изгубихъ способността да движа краката си. Не можехъ никакъ да вървя и трѣбваше само да лежа. Не ми се ядеше, нито пиеше. Ставаше все по-зле. Никой лѣкаръ не можа да излѣкува болестта ми. Какво ли не правиха съ менъ! Гориха ми гърба съ нежежено жельзо, слагаха ме въ чупенъ ледъ — нищо не помогна. Най-после се вдѣрихъ цѣлата“. Тогава донесоха бедната Лукерия въ една барака, която служеше презъ зимата за складиране на пчелни кошери. Тукъ лежеше тя съвсемъ самичка. Лицето изсъхнало съ бронзовъ цвѣтъ, точно като на нѣкой светецъ. Съ голѣмо търпение тя прекраваше своята болестъ съвсемъ

самичка въ дългитѣ часове на днитѣ и нощитѣ. И кой би ималъ време да гледа парализираната Лукерия? Една кана съ вода стоеше само до леглото ѝ. Най-малкото движение ѝ причиняваше ужасни болки, затова болната лежеше неподвижна, безъ нѣкои да се погрижи да я премѣсти въ друго легло. Отъ време на време дохождаше едно малко момиченце, едно сираче, което ѝ носеше момина сълза и други полски цвѣтя. „Отъ начало това ми причиняваше мжка на сърцето, разправяше Лукерия, после обаче свикнахъ и се примирихъ съ това. Другитѣ сж дори много по-зле отъ менъ!“

Това е вълшебната природо-човѣшка формула на бедната Лукерия. Това е най-старата формула на човѣцитѣ, когато болестта ги държи въ своитѣ стоманени клещи. „Отначало всичко е мжчно . . . после човѣкъ свиква . . . примирява се най-после почва да се утешава: другитѣ иматъ много по-тежко отъ това“

Но съ една спомагателна природо-човѣшка формула е непоносима една такава болестъ, особено, ако продължи. Болестта промѣня. Тя прави хората или отчаяни или религиозни. Религиозни! да, това е тѣхното истинско име. Ето защо тѣй младата и весела преди Лукерия стана сега религиозна и то все повече и повече. „Азъ пѣя и сега пѣсни, разправя тя, само че пѣсни стари, религиозни, коледни, всѣкакви, но не и танцуванни. Тѣ не подхождатъ вече на „моята сегашна професия!“

Споредъ религиознитѣ, ако трѣбва да страдашъ значи, че желаешъ да страдашъ. Да желаешъ да страдашъ — е пъкъ една, истинска реална професия. Такава истинска и реална професия каквато е, когато можешъ да творишъ и работишъ.

Професията се подбира по призвание. Обаче, кой подбира, зовѣ хората чрезъ една такава болезнена професия? Никой освенъ единствениятъ милъ и изпитателенъ Богъ. Всѣки трѣбва да носи болезнената професия, ако иска да намери Бога въ дома си, въ себе си, въ собствената си душа, като казва: „На кжде ме зовешъ, добрий Боже?“

Той не трѣбва да пита: **Защо ме зовешъ? Защо тъкмо менъ зовешъ?** Нито защо ме зовешъ тъкмо тѣй, съ една такава тежка болестъ? Не! Този защо — въпросъ не ще получи единъ задоволителенъ отговоръ. На кжде — въпросъ, за какво — въпросътъ е по-добъръ.

Ето защо това бедно селско момиче се научи да отбѣгва тоя безцеленъ и безъ е х о въпросъ. То изгуби сжщо своя сгоденикъ. И кой може да вземе за жена една парализирана? Но тя знае една друга любовъ, единъ другъ сгоденикъ. Тя сънува единъ пътъ „чуденъ сънъ“. Че стои всрѣдъ една нива съ висо-

ка и зрѣла като злато ржжъ, и чѣ трѣбва да жъни, обаче, въ ржката ѝ вмѣсто сѣрпъ има единъ полумесецъ. Едно червеникаво кафяно кученце стои до нея. То е лошо и готово всѣки моментъ да я ухапе. Въ тоя моментъ та вижда какъ самиятъ Христосъ върви бързо по класовѣтъ и застава предъ нея като казва: „Не бой се, следвай ме, моя мила сгоденице! Ти ще водишъ въ царството небесно параднитѣ хора и пѣсни“. Лукерия целува ржката на Спасителя. Въ тоя моментъ кученцето я ухапва по крака. При все това, тя се издига и лети съ Христосъ нагоре, а кученцето остава долу. Едва сега разбира тя, че кученцето означава нейната болестъ, която не може да я следва въ царството небесно.

„Видение на една безнадежна, която се утешава съ отвѣдното!“ чувамъ да казватъ нѣкои, които четатъ това. Но каже ми вие човѣци, които наистина познавате болестта, самотната, безнадежната болестъ, болестта, която като едно лошо кученце ни хапи по краката и парализира — кажете ми вие, познавате ли едно по-добро видение отъ това? Видението, каквато ѝ смисълъ да има, дохожда винаги чрезъ страдание. Видение има човѣкъ и съ погледътъ на своитѣ земни очи, каквито сж горчивитѣ като вермутъ виденията на меланхолията, умопомрачението и нощта. Обаче, виденията на човѣкътъ съ погледътъ на отвѣдното сж напротивъ видения на вѣрата, надеждата и любовта. Тукъ последната цѣлува ржката, която му причинява болка, защото Богъ, причиняващиятъ болка Богъ, знае защо и за какво, за какво и защо дава болка на тоя именно човѣкъ, но не на другъ. Оня, който съ вѣра и смирение цѣлува правящата болка Божия ржка се е помирилъ вече съ болката на неговата отровна и разпокжсана действителност.

Понѣкога Богъ като че ли отнема отъ нѣкого кучета — болестъ и го връща обратно въ стадото. Да! Богъ има едно голѣмо число кучета, — болести, които насѣква срещу човѣцитѣ. И този тежъкъ Божий ловъ, въ неговитѣ всевъзможни видове: скърби, тѣлесни болести, душевни мжки, професионални несгоди — ни тормози до тогава, до като ние престанемъ да отбѣгваме отворенитѣ Божий обятия и кажемъ: „Благодаря Ти, изпитателни Боже, за твоитѣ кучета болести, които ме хапятъ и разкъсватъ! Благодаря Ти, защото тѣ ме доведоха при Тебъ!“

И не е ли по-добре така да благославяме нашата болестъ и себе си, отколкото съ скърцащи жбжи, свѣткавични погледи и тежки като мълнии проклетия изгонваме кучето болестъ отъ насъ . . . този жестокъ Божий куриеръ, който отначало ни причинява толкова болка, обаче въ края ни прави толкова добро?

Ек. Д-ръ Панайотов

и да би билъ той самиятъ, — Петъръ или Иванъ, — но въ неговото лице Самъ Вѣщниятъ Архиейъ е извършилъ то а заклението и Той вѣчно го извършва въ лицето на своитѣ свещеници, както по думитѣ Му: „Да бъде свѣтлина, свѣтлината сияе вѣчно; както по думитѣ Му: „Да произведе земята злакъ, трѣва“, земята вѣчно я произвежда. На престола не е образътъ, не е видътъ, но — самото тѣло Господне, — онова сжщото тѣло, което е страдало на земята, търпѣло плесници, било олювано, разпнато, погребано, възкръснало, възнесло се заедно съ Господа и седи отдѣсно на Отца. То запазва вида на хлѣба само за това, за да бъде храна на човѣка, защото Самъ Господъ е казалъ: „Азъ съмъ хлѣбъ“.

Църковнитѣ камбани възвестяватъ за тая велика минута, за да може човѣкъ, кждето и да би се намиралъ той въ тая минута, — на пътъ ли, въ полето ли на работа, въ кжщи ли заега съ друга работа, или се измжчава на одѣра отъ болестъ, или въ стѣнитѣ на затвора, съ една дума, — кждето и да би билъ той, да може отъ всѣкжде да възнесе молитва и отъ себе си въ тая страшна минута. Всичко пада

ничкомъ предъ тѣлото и кръвта Господни, викаше къмъ Господа съ думитѣ на разбойника: „Спомни ме, Господи, въ Твоего Царство.“

Съ наведена къмъ свещеника глава дяконътъ казва: „Помени ме, владико светий!“ Свещеникътъ му отговаря: „Да те спомни Господъ Богъ въ Царството Си винаги, сега, постоянно и во вѣки вѣковъ“. И започва свещеникътъ да споменува всички предъ лицето на Господа, събирайки всичката Църква, и тържествуващата и воинствуващата, въ оня видъ и порядъкъ, както сж били поменати всички на проскомидията, започвайки отъ Преснетата, Пречиста Майка на Господа, Която сжщевременно се ублажава отъ цѣлата църква, заедно съ пѣвцитѣ, съ хвалебна пѣсень, като Застѣпница за цѣлия човѣшкия родъ, като единствена удостоила се, заради своето високо смирение, да носи въ себе си Бога, — за да чува всѣкой въ тази минута, че най-вишата добродетелъ е смиренieto и че въ сърдцето на смирения се въплъщава Богъ. И следъ Божията Майка се споменуватъ пророцитѣ, апостолитѣ, отцитѣ на Църквата въ сжщия редъ, както се изваждатъ за тѣхъ частици на про-

скомидията. Следъ това се споменуватъ всички починали, после всички живи, започвайки отъ ония, върху които сж възложени най-важни и висши длъжности, — отъ празо направляващи словото на истината духовни и свѣтски чинове, отъ Царя: [да му помага Господъ на трудното му поприще въ всѣко дѣло за общото благо, и цѣлия държавенъ корабъ на управлението да му сътрудничи въ стремѣжа му къмъ благо; властитѣ, воинството, изпълняващия честно дълга си, та и ние въ тѣхната тишина да поживѣемъ тихъ и безшуменъ животъ въ всѣко благочестие и чистота]. И за всички присъстващи християни до единъ се моли въ това време свещеникътъ, щото Милостивиятъ да излѣ надъ всички своитѣ милости, да изпълни съкровищата имъ съ благо, да запази тѣхнитѣ семейства (сържества) въ единомислие и миръ, младенцитѣ да възпита, младежта да настави, старостъта да подкрепи, малодушнитѣ да утѣши, разпрѣснатитѣ да събере, прѣлѣстѣнитѣ на вѣнъ отъ вѣрата да обърне и присѣдини къмъ своята свѣта, съборна и апостолска Църква. И за всички, до последния християнинъ въ това време смирено

се моли свещеникътъ, кждето и да би се намиралъ такъвъ християнинъ] — пжтува ли той, плава ли, страда ли отъ нежджъ, измжча ли се въ заточение, въ руднитѣ и въ земнитѣ пропасти. За всички до-едного се моли въ това време цѣлата църква, и всѣкой отъ присъстващитѣ, свѣрхъ това общо моление за всички, се моли още за всички свои, близки на сърдцето му, като ги поменува предъ лицето на тѣлото и кръвта Господни. И възглася гръмко свещеникътъ изъ олтаря: „И дарувай ни съ едни уста и съ едно сърдце да славимъ и възпѣваме пречестното и величествено Твое име, на Отца и Сина и Светаго Духа, сега, винаги и во вѣчни вѣкове.“ Съ утвърдително „аминъ“ отговаря църквата. Свещеникътъ възглася: „И да бъдатъ милоститѣ на нашия великъ Богъ и Спасителъ Исуса Христа съ всички васъ!“ Отговарятъ му: „И съ твоя духъ.“ И съ това се свършватъ моленията за всички, съставляващи Църквата Христова, молитви, — принасяни предъ лицето на самото тѣло и самата кръвъ Христова.

Следва.

Печатница Д. Тодоровъ — Варна.

Отзиви и бележки.

Редът на поменуванията въ „во първихъ...“ въ Цариградската църква.

При Цариградската църква се издава единъ малък журналъ подъ название „Православие“, който се занимава изключително съ църковни и вътрешни въпроси. Не отдавна се помоли редактора на тоя журналъ да даде сведения какъ се споменува въ Цариградската църква въ време на възгласа „Во първихъ помени Господи...“ Той има любезността да отговори, което се излага тукъ долу въ преводъ:

1. Въ нашата църковна област нѣма обичай епископи да бждатъ въ съслужение съ патриарха.

2. Когато Митрополити служатъ съ Патриарха въ „во първихъ помени...“ последниятъ казва „всяко епископство православнихъ“, а Митрополитътъ само споменува името на Патриарха.

3. Когато служатъ Митрополити съ Епископи, Митрополитътъ поменуватъ Патриарха, а Епископътъ и Свещеницитъ само предстоящия Митрополитъ.

4. Когато Епископи служатъ съ свещеници, епископътъ всички поменуватъ Патриарха, а свещеницитъ с а м о предстоящия Епископъ.

5. Когато единъ само Епископъ, или нѣколко Епископи служатъ наедно въ епархия вънъ отъ Цариградската архиепископия, напр. въ Халкедонската епархия, Епископътъ или Епископътъ поменуватъ Кириарха Митрополитъ, а служащитъ свещеници само предстоящия епископъ.

6. Ако патриаршеския престолъ се намѣрва въ вдовство и служатъ наедно само Митрополити, безъ Епископи, тогава всички, безъ изключение, съслужатъ Митрополити казватъ „всяко епископство православнихъ...“ Но, ако наедно съ Митрополитътъ служатъ въ сщцото време и Епископи, тогава Епископътъ и свещеницитъ поменуватъ Светия Синодъ.

Този е редътъ, който се пази у насъ всѣкога отъ старо време при съслужение.

Отъ идния брой в. „Християнска Защита“ ще започне да печата сказките на Негово Високоблагородиество Проф. Протопресвитеръ Д-ръ Стефанъ Цанковъ, които бѣха масово посетени отъ Варненското гражданство.

Руситъ слушатъ по радио „Св. Литургия“

Комунистътъ болшевики отъ Русия водятъ безогледна и кървава война противъ църквата и нейнитъ служители. На много мѣста затвориха църквитъ и по тоя начинъ лишиха християнитъ отъ православната руска земя да слушатъ Св. Литургия.

Последицитъ?

Изникнали разни секти, особено въ Украйна и Кавказъ. Сектантитъ Канели християнитъ на молитвени събрания изъ горитъ и планинитъ, като имъ обещаваха скоршното идване на Царството Божие. Съ цитати изъ Библията тѣ увѣрявали слушателитъ си, че сегашния комунистически режимъ не е нищо друго, освенъ самия антихристъ, известенъ много по-рано отъ Апокалипсиса. Съ силни думи порицавали комунизма и ги съветвали да нѣматъ никакъвъ контактъ съ комунистътъ и държавнитъ служители, а най-много да се не допиратъ до комунистически вестници, които, както казвали тѣ, носѣли знацитъ на звѣра и на сатаната. Водили голѣма борба противъ пиянство-

то въ Русия, което взело застрашителни размѣри. Споредъ болшевишката преса, тѣ сж доста повлияли, за да не могатъ комисаритъ да събиратъ отъ селенитъ достатъчно храни.

Това, обаче, което най-много безпокояло комунистътъ, споредъ декларациитъ на Бубновъ, комисаря на просаѣтата, било следното:

Въ недѣлнитъ и празнични дни селанитъ се събирали около радио-апарати и на колѣне слушали Св. Литургия, особено отъ Полша и Югославия, понеже били на славянски.

Това разтревожило твърде много и кликата „Безбожникъ“, която се бѣ похвалила предъ чуждия свѣтъ, че само презъ 1932 г. е затворила 600 църкви, и че до 1934 год. щѣла да затвори всички. Делегация изъ сръдната на тая международна клика, що се е събрала въ Русия, се явила предъ Бубновъ и му казала, че радиото имъ съборило цѣлата картонена кула, която бѣха изградили отъ сълзитъ и проклятията на руския народъ, искали неговата помощ и сѣдействие. Бубновъ имъ обещалъ, че щѣлъ да наложи най-строгъ контролъ надъ радиоприемателната станция въ С. С. С. Р. Добре че не сж взели решение да протестиратъ противъ полцитъ и югославиянитъ, които по радиовълнитъ, предаватъ св. Литургия, та и неща стннитъ руси изъ болшевишкия рай да чуятъ и си спомнятъ за Бога и нѣкогашнитъ времена, когато всѣки бѣ свободенъ да се моли Богу.

Прот. П. Икономовъ.

Католишката църква е установила новъ празникъ. Христосъ — Царъ, на 30 X 1932. Държавниятъ съветникъ възприелъ тоя денъ и го обявилъ за „мѣстенъ празникъ на Парижъ“. Парижкия градоначалникъ подъ предлогъ, че този денъ билъ определенъ за денъ на агитация отъ търговцитъ на дребно; обявилъ го за присѣственъ и по тоя начинъ огнелъ почивката на работницитъ и възможността да отидатъ на църква по случай празника Христосъ — Царъ.

Това своеволие на градоначалника предизвикало буря и протести сръдъ организиранитъ въ християнски синдикати работници. Считатъ го за насилие надъ правата на работницитъ, за която целъ сж отправили енергиченъ протестъ до председателя на Републиката и Министера на труда.

Желтата и комунистическата преса у насъ разправя за безбожничка Франция, а що се оказва, че работницитъ Християни имали вече своитъ отдѣлни синдикати и пр. нѣщо невероятно за българския работникъ, който се е предлагалъ всецѣло въ ржцетъ на безбожнитъ комунисти — болшевики, и чака да му подобри положението, — трай конь за зелена трева — казваме ние. Видѣхме колко подобриха положението на работника въ Русия...

Азъ ще прибавя още и това, че настана време и у насъ църквата да вземе явно страната на трезвото и родолюбиво работничество, да бжде то опжтено, освѣтлено и сгрѣно. На всѣкжде гдето църквата е разбрала това повеление на времето, тя е била обградена отъ симпатии-тѣ на мирянитъ, които сж станали нейни най-дейни сътрудници.

Свещен. Ст. п. Юрдановъ отъ Варна, членъ на редакционния комитетъ на вестника **ни не е п н с а л ъ** напечатаната въ брой 7 отъ 4 II. т. г. на в. „Пастирско дѣло“ бележка подъ надсловъ „за по-голѣмитъ рани по голѣмъ ножъ“ подписана: **така: свещ. Ст. п. Юрдановъ.** Навѣрно последниятъ е нѣкой другъ свещеникъ или пъкъ има печатна грешка въ това име.

Печатница Д. Тодоровъ
Варна.

Църковенъ народенъ съборъ въ Ромъния.

III.

Свещенически дружества.

За културното издигане на православния клиръ, както и за да му се даде възможность да стегне редоветъ си и да има възможность взаимно да се подпомага, сж се основали — казва патриарха, доста много дружества и Съюзи, отъ една страна съ общъ характеръ за цѣлата патриаршия или нѣкои митрополии, а отъ друга страна, съ частенъ характеръ при разнитъ Епископии.

Съюзъ съ общъ характеръ за цѣлата Патриаршия.

1. „Общия съюзъ на свещеницитъ“ съ седалище въ Букурещъ.

2. За митрополията отъ Ардялъ: Съюзъ на свещеницитъ „Андрей Шатуна“ съ центръ гр. Сибий. Този съюзъ има 5 секции въ петѣтѣхъ Епархии, които съставятъ Митрополията.

3. За Бесарабия: „Съюзъ на свещеницитъ“ Братството „Рождество Христово“ и Братството на „професоритъ и учителитъ по религия“ и т. н. въ всички Епископии. Съюза на свещеницитъ отъ Прахово изгражда своя домъ. До сега е похарчилъ надъ единъ милионъ, и почти всички други сдружения иматъ фондове и събирали още за сжщата цѣлъ и пр.

Дружества, организации и институции за народа.

Православното свещенство, въпреки голѣмата криза и неволи, усърдно продължава да работи за доброто и преуспѣването на пасомитъ си търсейки съответнитъ пжтища и средства.

Тежки сж условията при които работятъ свещеницитъ. Моралния животъ на християнитъ бидейки изложенъ на всички лоши влияния, като едно възпитателно сръдство — независимо отъ пастирскитъ сборки, на села и градове, сж основали „недѣлни училища“ и празнични беседи следъ вечерната, водятъ се по специални програми, които да отговарятъ на мѣстото, гдѣто се произнасятъ.

Въ Арджешъ тая програма се е изпълнила въ 86 Енории. Основната на всичко е Библията. Въ Гжмникъ е имало евангелски и катехизически уроци въ 632 Енории, съ 7,767 урока и 89,699 слушатели.

Въ Клужъ, въ 54 енории съ 1,955 ученика, работили 30 учители и 36 свещеника.

Въ гр. Кишиневъ, дошла въ помощъ цѣлата интелигенция, дори началника на гарнизона и командира, на Армията г. Драгу и др. и т. н. Свещеницитъ и учителитъ сж длъжни въ недѣленъ денъ да не отсъствуватъ отъ селата, а да събиратъ и поучаватъ народа. Това било нагодено така, че имало достатъчно време и за развлечения, почивка и игри за младежта.

Дружеството Св. Георги.

Основано по решението на националния църковенъ конгресъ при Митрополията отъ Адямъ, специално за младежта. Цѣльта на това дружество била да възпитава младежта въ християнски духъ — морална дисциплина, да ги запази отъ лошо влияние, а най-вече отъ анархо-социалистичния духъ. Имало клонове по села и градове — не само въ тая Епархия, ами на всѣкжде въ Ромъния — изброява ги... Като похвалява девическия педагогически училища.

Младежкия червенъ кръстъ.

Само въ Епархията Клужъ и мало 89 дружества съ 3309 члена. Повечето отъ тия дружества сж подъ ржководството на църквата. „Oastea Domnului“ „Господнята Армия“

Това е дружество по подобие на нашитъ Енорийски Братства съ почти сжщитъ цели и задачи, има разклонение въ всички Епархии, е раздала надъ 300,000 книжки само между селската маса. Ржководители сж не само свещеницитъ, а имало и миряни, за които конгреса е решилъ да бждатъ подъ личното на-

блюдение и ржководство на свещеницитъ, за да се избѣгнатъ каквито и да било грѣшки.

Православнитъ съюзи на Ромънскитъ жени.

Централата е въ Букурещъ съ клонове почти въ всички градове. Най-близкото женско сдружение до църквата, усилено работи за затвърдяване на православната вѣра сръдъ ромънския народъ — чрезъ разни училища и институти гдето се дава специално религиозно нравствено и национално възпитание на девичитъ.

Поддържа съ свои сръдства институти за възпитание и девически гимназии въ Букурещъ, Галацъ, Бузю, Арджешъ, Турно-Северинъ, Оршоа, Галацъ, Мехадия и пр.

Основни училища: Букурещъ, Джурджу, Васици, Крайова и др. Забавачници въ гр. Иашъ, Дорохои Кишиневъ, Тигина, Бърладъ — Търго, Окна — нѣколко въ Букурещъ и др. ...

Училище за национална индустрия въ Сулина.

Пансиони за девизи: Букурещъ, Бенушъ, Бузю — Бърладъ, Бакъу, Крайова.

Пансионъ — Огнще за селски девизи въ гр. Търгу — Нямцъ.

Религиозни беседи редовни е уреждало въ гр. Одорхеи, Ситу — Бистрица, Къмпу Лунгъ и др. Доставило е одежди и всички необходими принадлежности за църквата отъ Думбровени основало е популярна библиотека въ Пятра — Нямцъ. Издигнало е съ собствени сръдства църква — Сарева въ работническия кварталъ отъ гр. Арадъ. Учредило и раздала премии за литературно религиозни съчинения. Раздало е книги по за 1000 леи на градскитъ библиотеки отъ Бълци, Четотя Алба, Кишиневъ, Сарока и др. И още много други институти за религиозно нравствена култура при своитъ клонове, прѣснати изъ цѣлата Патриаршия. (Следва)

Прот. П. Икономовъ

Наша поща.

Свещеници и абонати! изпратете ни абонаменти си.

Не чакайте специална покана за това. За всѣка получена отъ насъ сума, ще намѣрите на това мѣсто въ вестника ни името на вносителя и номера на квитанцията. Съ пощата не можемъ да изпращаме квитанции за събиране абонамента. Нѣмаме средства за това. Свещеницитъ, ако желаятъ, могатъ да ни съобщаватъ имената на абонатитъ си, за да ги печатаме поименно въ вестника, когато си платятъ абонамента.

Пловдивъ — о. Архимандритъ Климентъ. Благодаримъ за изпратенитъ абонати. Молимъ, ако е възможно, съберете и абонамента.

Изпратете 20 бр. отъ в. Християнче на адресъ: Прот. П. Икономовъ — ул. Полковникъ Минковъ 24.

Получиха се следнитъ суми за вестника отъ:

90. Д-ръ Б. Астарджиевъ и Михаилъ Петровъ, полк. о. з. Варна абонаментъ за год. I. кв. № 101	40 лв.
91. Отъ ржчна продажба на бр. 12 прот. Г. Догановъ кв № 102.	7 лв.
92. Професоръ протопресвитеръ Д-ръ Ст. Цанковъ — София абонаментъ за год. I. кв. № 103	20 лв.
93. Свещеницитъ при „Св. Петка“, отъ ржчна продажба кв. 104	43 лв.
94. Свещен. Сергей Калита, с. Саржголъ, Варненско, абонамента за год. I. за 15 души по списък, кв. № 105	300 лв.
95. Еленка Урманова, Василь Поповъ, Стеф. Калевъ, Кица Ст. Кукумявкова, — Варна, по 20 лв. абонаментъ за год. I. кв. № 106.	80 лв.
96. Свещ. Григорий Кировъ с. Русларъ, Варненско, отъ ржчна продажба на брой 10—11, кв. 107	20 лв.
67. Чрезъ г-жа Екат. Д-ръ Панайотова — Е. Джумая, платиха абонтмента си: Ек. Д-ръ Панайотова, Ст. Бобевъ, Магд. Хр. Кучарова, Максимъ Цанковъ, Нейчо Еневъ, Славка Н. Грозева, Дора Д. Скорчева, Мар. Д. Свинова, Кича Стефанова, Тодорка Янкова, Мара Юрд. Енчева, Недка Н. Вълева, Тодорка Юрданова, Ива Чаразовъ, Янка М. Калева, Тодоръ Узуновъ (всички отъ гр. Е. Джумая); свещ. Д. Радевъ, Д-ръ Петрова Търнева, Сийка Дикова (зжболѣларъ), Кета М. Керкова, Маринка Н. Павлова, В. Д. Труфевъ, Д. П. Карата (всички отъ В. Търново) и Ст. Хр. Фачева (отъ Стражица), Асенъ Гварилъ (отъ Карайсеинъ, Свишовско), всичко 25 души, и още 6 души, имената на които трѣбва да ни стобщи г-жа Панайотова, всичко 31 души, по 20 лв. абон. за год. I. квнт. № 98	